

Δραστηριότητα «Κάρτες περιπτώσεων»

Οι «κάρτες περιπτώσεων» αποτελούν μια απλή δραστηριότητα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να προσαρμοστεί αναλόγως, σε μαθητές οποιασδήποτε ηλικίας.

Στόχοι:

- Να αναδείξει διαφορετικές περιπτώσεις με τις οποίες τα παιδιά έρχονται καθημερινά σε επαφή κατά την πλοήγηση τους στο Διαδίκτυο, τις οποίες, όμως, πολλές φορές δε γνωρίζουν πώς να χειριστούν/αντιμετωπίσουν.
- Να προωθηθεί ο διάλογος μεταξύ παιδιών, αλλά και μεταξύ παιδιών και εκπαιδευτικών, για τους πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης των καταστάσεων αυτών.
- Να ενδυναμώσει την κριτική ικανότητα των μαθητών.

Προετοιμασία:

- Τυπώστε τις 12 κάρτες περιπτώσεων σε διπλή όψη. Τυπώστε όσες κάρτες χρειάζεστε, έτσι ώστε να υπάρχουν τουλάχιστον 2 κάρτες ανά μαθητή.
- Κόψτε τις 12 κάρτες, με οδηγό την διακεκομμένη γραμμή που θα δείτε γύρω από κάθε κάρτα, κοιτάζοντας την όψη «Κάρτες Περιπτώσεων».

Χρήση στην τάξη:

- Μοιράστε τις κάρτες στους μαθητές σας.
- Χωρίστε τους σε μικρές ομάδες και ζητήστε τους να συζητήσουν μεταξύ τους τις κάρτες περιπτώσεων και να προτείνουν οι ίδιοι τρόπους αντιμετώπισης των περιγραφόμενων περιστατικών.
- Αφιερώστε χρόνο για συζήτηση. Ρωτήστε τους μαθητές σας με ποια κριτήρια έδωσαν τις συγκεκριμένες απαντήσεις.
- Συμβουλευθείτε τις προτεινόμενες λύσεις που θα βρείτε παρακάτω. Αν οι σκέψεις των παιδιών κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, επικροτείστε τα και τονίστε τους πως πρέπει πάντα να επιστρατεύουν την κριτική τους ικανότητα πριν αποφασίσουν να ενεργήσουν παρορμητικά. Αν ο τρόπος που πρότειναν τα ίδια δεν είναι σωστός, εξηγήστε τους το λάθος τους και επισημάνετε τους ποιοι είναι οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν.

Προτεινόμενες λύσεις για τις «Κάρτες περιπτώσεων»

Περίπτωση 1: Ποτέ μη χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο, εάν ο υπολογιστής σας δεν προστατεύεται από ενημερωμένα προγράμματα προστασίας **“antivirus” και “anti-spyware”**. Είναι σα να έχετε σύνορα χωρίς φύλακες. Ο υπολογιστής σας μπορεί να μολυνθεί από βλαβερά προγράμματα, όπως ιούς, δούρειους ίππους, σκουλήκια ή προγράμματα κατασκοπείας.

Περίπτωση 2: Κρατάτε τα μάτια σας ανοιχτά για τα ηλεκτρονικά μηνύματα που λαμβάνετε **από αγνώστους** και που περιέχουν συνημμένα αρχεία ή τάζουν λαγούς με πετραχήλια: πολύ πιθανό να πρόκειται για spam! Τα μηνύματα spam μπορούν να μολύνουν τον υπολογιστή σας με βλαβερά προγράμματα όπως ιούς, δούρειους ίππους, σκουλήκια ή προγράμματα κατασκοπείας. **Μην ανοίγετε αυτά τα μηνύματα.** Αποκλείστε τον αποστολέα κάνοντας δεξί κλικ στο μήνυμα ή απλά σβήστε τα.

Περίπτωση 3: Όταν ψάχνετε πληροφορίες στο Διαδίκτυο, μην εμπιστεύεστε την πρώτη καλή σελίδα που θα βρείτε. Ελέγξτε τουλάχιστον τρεις έγκυρες διαφορετικές πηγές και **συγκρίνετε τις πληροφορίες**. Να θυμάστε ότι οποιοσδήποτε με πρόσβαση στο Διαδίκτυο μπορεί να δημιουργήσει και να δημοσιεύσει υλικό. Όταν κάνετε κάποια εργασία, πρέπει **πάντα να αναφέρετε τις πηγές σας**, δηλαδή πού βρήκατε τις πληροφορίες και τις φωτογραφίες που χρησιμοποιήσατε. Αυτό θα έκανε και ένας αληθινός επιστήμονας.

Περίπτωση 4: Όταν χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο, οι πληροφορίες που δίνετε για τον εαυτό σας, στο προφίλ σας για παράδειγμα, μπορούν να φτάσουν σε δεκάδες, εκατοντάδες, χιλιάδες, ή ακόμα εκατομμύρια ανθρώπων. Γι' αυτό, θα πρέπει να **επιλέγετε με προσοχή** τις πληροφορίες που μοιράζεστε. Φροντίστε να μοιράζεστε προσωπικά σας στοιχεία **μόνο με άτομα που ξέρετε καλά** και εμπιστεύεστε εκτός Διαδικτύου.

Περίπτωση 5: Ο Μιχάλης μάλλον μοιράστηκε τον κωδικό του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου με τον φίλο του που αποφάσισε να τον εκδικηθεί, στέλνοντας μηνύματα εκ μέρους του. Γι' αυτό, είναι σημαντικό **να κρατάτε τους κωδικούς σας μυστικούς**, εκτός και αν δε σας ενοχλεί να μπορούν τρίτοι να διαβάζουν τα προσωπικά σας μηνύματα, ή να προσποιούνται ότι είναι εσείς και να λένε πράγματα για λογαριασμό σας που ποτέ δε θα λέγατε!

Περίπτωση 6: Η συνάντηση με κάποιον άγνωστο δεν είναι πολύ καλή ιδέα. Αν, όμως, πιστεύετε πραγματικά ότι μπορείτε να εμπιστευτείτε κάποιον που γνωρίσατε στο Διαδίκτυο και που θέλει να σας γνωρίσει, **μιλήστε στους γονείς σας για να σας συνοδεύσουν**. Κανένας αληθινός φίλος με ειλικρινείς προθέσεις δε θα είχε πρόβλημα με κάτι τέτοιο. Μόνο ένα άτομο που θέλει να κρύψει κάτι θα είχε πρόβλημα.

Περίπτωση 7: Αυτός ο τρόπος χρήσης του κινητού τηλεφώνου είναι ανεπίτρεπτος! **Μην κυκλοφορείτε μηνύματα, εικόνες ή άλλο υλικό που θα μπορούσε να πληγώσει κάποιον.** Να φέρεσθε πάντα στους άλλους όπως θα θέλατε να σας φέρονται. Αν λάβετε ένα τέτοιο μήνυμα, μιλήστε αμέσως με τους γονείς σας, τους δασκάλους σας, ή με κάποιον άλλο ενήλικα εμπιστοσύνης.

Περίπτωση 8: Ο Αλέξης θα πρέπει να πει στο φίλο του ότι δε φταίει αυτός για την παρενόχληση. Επίσης, ο Αλέξης πρέπει να συμβουλευτεί τον φίλο του **να μην απαντά στα μηνύματα αυτά**, αλλά να τα κρατήσει σαν απόδειξη και να τα δείξει στους γονείς ή στους δασκάλους του. Ο Αλέξης θα πρέπει επίσης να μιλήσει και στους δικούς του γονείς για να τον βοηθήσουν να στηρίξει το φίλο του.

Περίπτωση 9: Η «Ετικέτα του Διαδικτύου» μας προτρέπει **να συμπεριφερόμαστε στους άλλους, όπως θα θέλαμε να μας φέρονται: με ευγένεια και με ηθική.** Σίγουρα τώρα ξέρετε αρκετά για να βοηθήσετε τη Ζέτα.

Περίπτωση 10: Τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια μπορούν να είναι πολύ χρήσιμα για να αφουγκρασθούν τη γνώμη μας. Παρόλα αυτά, εάν συλλέγονται προσωπικές πληροφορίες, θα πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς ο σκοπός. Συμβουλευστε τα παιδιά να συμπληρώνουν ηλεκτρονικές φόρμες **μόνο** όταν γνωρίζουν τον απώτερο σκοπό. Ακόμα και τότε, όμως, θα πρέπει να είναι **πολύ προσεκτικά στη δημοσίευση προσωπικών στοιχείων**, και πάντα να συμβουλευούνται τους γονείς τους.

Περίπτωση 11: Υπάρχουν δωρεάν υπηρεσίες στο Διαδίκτυο, ωστόσο, οι μελωδίες κλήσης, τα MP3s, τα φόντα επιφάνειας εργασίας, τα εικονίδια και άλλα συναφή **σχεδόν ποτέ δεν είναι δωρεάν.** Εάν, ο Αλέξης ρίξει μια καλύτερη ματιά σε αυτή τη σελίδα, μάλλον θα ανακαλύψει κάποια «φιλά γράμματα» που φανερώνουν το πραγματικό κόστος της υπηρεσίας. Οι μελωδίες κλήσης, τα κουίζ, τα παιχνίδια και τα συναφή **ξεγελούν εύκολα** κόσμο να εγγραφεί σε δήθεν δωρεάν υπηρεσίες που στην πραγματικότητα κοστίζουν χρήματα.

Περίπτωση 12: Ο Αλέξης θα πρέπει να κρατά την **ταυτότητα** του **απόρρητη**, όταν παίζει παιχνίδια στο Διαδίκτυο με **παίκτες που δεν γνωρίζει εκτός Διαδικτύου.** **Δε θα πρέπει να δίνει πληροφορίες, όπως επώνυμο, διεύθυνση σπιτιού ή σχολείου, κτλ.** Θα πρέπει, επίσης, να ενημερώνει τους γονείς του για τα παιχνίδια που παίζει, και να μην κατεβάζει ποτέ παιχνίδια από το Διαδίκτυο χωρίς πρώτα να τους ενημερώσει. Πολλά από τα παιχνίδια που βρίσκονται στο Διαδίκτυο περιέχουν ιούς και άλλα κακόβουλα προγράμματα που μπορούν να βλάψουν τον υπολογιστή του.

